Žinios

SEMANARIO LITUANO Noticias

Dir. Proprietario Responsavel: Acacio Antunes Marques — Redação e Administração: Av. Tiradentes, 1026 - Tel. 4-8320 — Preço Cr$1,00

METAI IV — São Paulo, Brasil, 1950 m. Liepos mėn. (Julho) 22 d. — Nr. 161

Karo Ir Politikos Fronte

KORĖJOJ...

Šią savaitę karo laimė napastovi. Amerikiečiams jau pavyko atmušti kelis šiaurės korėjiečių antpuolius ir sulaikyti stai gų jų žygiavimą į pietus, bet keliose vietose šiaurie čiai vis dėl to pasistūmėjo pirmyn. Šiauriečių valdžio je jau beveik du trečdaliu visos Pietų Korėjos. Amerikiečiai pasiryžę laikytis tik pačiuose pusiasalio pie tuose, ginti Pusan uostą, kuris yra patogiausias priėmimui laivų su kariuomene, ginklais, maistu ir kito kia apranga Korėjoj kovojančiai kariuomenei.

Šią savaitę JAV ir D. Britanijos laivai užblokavo Korėjos pakrantes, kad šiauriečiai negautų paramos jūros keliu, o geležinkelių mazgus ir svarbius Šiaurės Korėjos centrus smarkiai bombarduoja ame rikiečių lėktuvai. Be to, į Pietų Korėją atplaukė dar dvi naujos amerikiečių divizijos, atvežta naujų prieš tankinių pabūklų, kuriuos panaudojus, vakar ir užvakar prie Taejon sudaužyta daug šiauriečių tankų. Bet ir šiauriečiai į frontą grūdžia vis naujus, vis skaitlingesnius pulkus ir, atrodo, kad amerikiečiams teks pasitraukti dar kartą į naujas pozicijas.

Gen. Mac Arthur paskirtas tarptautinės kariuomenės vadu. Tą kariuomenę sudaro ne vien amerikiečiai, bet ir anglai, australiečiai ir kitų tautų kariniai daliniai. Mac Arthuro žinion perėjo ir Pietų Korėjos kariuomenė, kuri ligi liepos 15 d. kovojo po savo Korėjos respublikos vėliava. Dabar visos tos margos karinės jėgos sudaro Vieningų Tautų Organizacijos kariuomenę ir tautines jų vėliavas pakeitė bendra VTO vėliava.

WASHINGTONE...

JAV prez. Truman savo kalboje parlamente pareiškė, kad nauji užpuolimai panašūs į "šiaurės korėjiečių įsiveržimą į pietie čių teritoriją" gali pasireikšti ir kitose žemės rutulio dalyse — Vokietijoj, Jugoslavijoj, Turkijoj, Persijoj, Filipinuos ir kitur, dėl to pareikalavo, kad JAV kongresas priimtų 10 bil. dol. kreditą Korėjos karo reikalams ir vieną bil. 220 mil. dol. apginklavimui Atlanto Paktą pasirašiusių valstybių, o taip pat Graikijos, Turkijos, Filipinų...

VIENINGOSE TAUTOSE

VTO gen. sekretorius Trygve Lie kreipėsi į visus VTO narius, prašydamas paramos Pietų Korėjai Brazilija prašoma duoti 20.000 pėstininkų, o Argentina — 15,000. Abiejų šalių vyriausybės atsakė, kad esančios pasiryžusios pildyti savo, kaip VTO nario, pareigas pagal turimus išteklius ir sutinka pradėti pasitarimus su atatinkamais VTO organais dėl prašomos paramos teikimo.

SSSR

Indija ir Anglija per savo pasiuntinius mėgina įtraukti ir Rusiją į "korėjiečių ginčo" likvidavimą. SSSR aiškiai palaiko užpuoliką t.y. šiauriečius ir kaip taikos sąlygas reikalauja a/ vienos valdžios visoje Korėjoje, kuri būtų išrinkta per visuotinus rinkimus pagal sovietinę praktiką ir b/ Komunistinės Kinijas priėmimo į Vieningų Tautų Organizaciją. — Aišku, JAV ir D. Britanija to kį tarpininkavimą atmetė ir prez. Truman pirmą kartą viešai ir stačiai apkaltino SSSR už naujo karo kurstymą. Gi SSSR skelbia, kad amerikiečiai, išprovakavę karą Korėjoj, dabar skubiai ginkluoja ir ruošia karui jugoslavus.

VOKIETIJOJ

Vak. Vokietija ir Saaro kraštas priimti į Europinį Sąjūdį ir bus atstatomi pagal Marshallo planą. Maskva skelbia, kad Vak. Vokietija apginkluojama naujausiais amerikiečių ginklais, kad atstatomi ginklų fabrikai pačioje Vokietijoje. — Rytų Vokietijos komunistai pradėjo "taikos rojų". Berlyne sulaikyta 1.550 komunistų, perėjusių į vakariečių sektorius rinkti parašų prieš atominės bombos panaudojimą ir "už taiką", už sovietinę taiką... — Sovietų sektoriuje pasibaigė smogikų "SA" byla: 15 pasmerkta mirti, 13 sunkiųjų darbų iki gyvos galvos ir kalėjimo nuo 5 iki 25 metų. Iš 56 pasmerktųjų 24 yra pabėgę.

Balsavimas privalomas

Naujas rinkimų įstatymas reikalauja, kad visi Brazilijos piliečiai, vyrai ir moterys, 18-70 metų amžiaus, dalyvautų rinkimuose, atiduodami savo balsus už jų pasirinktus kandidatus. Šiam įstatymui nusižengusieji — nebalsavusieji — baudžiami pinigine bauda nuo Cr. 10,00 iki 1.000,00. Nebalsuoti leidžiama tik ligoniams, išvykusiems į užsienius, tarnaujantiems kariuomenėj, esantiems komandiruotėj balsavimų dieną, moterims nedirbančioms produktingo darbo ir visiems piliečiams senesniems negu 70 metų.

Brazilijoj, pagal įstatymus, tautinių mažumų nėra ir lietuvių kilmės piliečiai pasirodyti — statyti kandidatus ir dalyvauti balsavimuose — kaip tautinė mažuma negali, bet turi įsijungti į tautines brazilų partijas. Lietuvių naturalizuotų Brazilijos piliečių turime nedaug, bet čia gimusių lietuvių vaikų, jau pilnamečių yra keli tūkstančiai. Tik gaila, kad lig šiol jie plačiau dar vis nepasireiškia ir kandidatų sąrašuose lietuvių kilmės kandidatų nematyti ir šį kartą. Jiems belieka tik balsuoti.

Trumpai

— Graikijos valdžia VTO, kaipo pagelbą Korėjai, pavedė šešius transporto lėktuvus.

— Liepos 19 d. Komunistinės Kinijos kariuomenės daliniai vėl įsiveržė į provinciją Kham, Šiaurinėje Tibeto dalyje ir okupavo Thalido miestą.

— Vengrijoj suimtas teisingumo ministeris Stephan Riesz su žmona.

— Kaip informuoja į amerikiečių rankas pakliūvę Šiaurės Korėjos belaisviai, jų pusėje belaisvių stovykloms vadovauja rusų karininkai.

Karalius FARUKAS

Dabartinis Egipto karalius Farukas, apie kurio politinius ir meilės žygius tiek daug rašo pasaulio spauda, į karaliaus sostą atsisėdo 1936 m. balandžio 28 d., būdamas vos 16-kos metų, toms pareigoms neparuoštas. Be to, turi nepažabojamą didybę, pasakiškus turtus ir dar didesnę neapykantą amerikiečiams bei anglams.

Po dviejų metų vedė karalienę Faridą, kuri jam pagimdė tris dukteris.

Pradžioje Farukas norėjo pasiskelbti Kalifu — muzulmonų pasaulio viešpačiu; buvo pradėjęs net barzdą želdinti, bet greit tos garbės atsisakė, nes pamėgo įvairiausias orgijas. Į karaliaus rûmus iš viso pasaulio parsikvietė gražiausių merginų. 1944 m. karalienė Farida pareikalavo ištuokos, bet pradžioje Farukas atsisakė, tik žmoną iškėlė į kitus rûmus. 1948 m. įvyko oficialioji ištuoka, Farukui priekaištaujant, jog Farida negimdo berniukų...

Prieš pat Antrąjį karą Farukas pateko italų patarėjų įtakon. Mussolini Farukui padovanojo kelias dešimtis pačių gražiausių italių. Anglai, matydami, jog Farukas pateko visiškai fašistų kontrolėn, pradėjo nerimauti.

1941 m. gale, britų ambasadorius Sir Miles Lampson mėgino Faruką išlaisvinti iš italų įtakoss, bet karalius atrėžė:

— Išmesiu savo itales tik tuomet, kai tamsta išmesi savo.

Mat, ir britų ambasadoriaus žmona buvo italė.

1942 m. Farukas, prieš anglų norą, savo premjeru pasirinko Ali Maher Pašą, žinomą Hitlerio simpatiką. Tų metų vasario 2 d. britų ambasadorius, vieno anglų generolo draugystėje, atvyko į Faruko rûmus ir pastarajam įteikė ultimatumą, kad premjeru būtų paskirtas Nahasa Paša, karaliaus Faruko mirtinas priešininkas.

— O, jeigu aš nesutiksiu? — paklausė Farukas. Bet nesutikti negalėjo, nes anglų tankai stovėjo apie karaliaus rûmus, o aerodrome buvo paruoštas lėktuvas Faruko išvežimui, jeigu tik pastarasis mėgintų spardytis...

Po nelaimingo karo su Izraeliu, Faruko didybės žvaigždė visiškai nusileido.

— Po kelių metų, — bevilt iškai pareiškė Farukas, — pasaulyje beliks tik penki karaliai — vienas anglų ir keturi kortų karaliai.

TAUTIETI, ar žinai??? ●●●

KAS STATYS namą be Prefeituros leidimo *(Alvará de Construção)*, tai bus baudžiamas iki Cr.$ 1.000,oo į dieną, kol tęsis statyba, o legalizavimas *(conservação)* po Cr.$120,oo už kv. metrą.

KAS NORI išvengti didelių ir bereikalingų išlaidų, tam suteikiu informacijas, darau studijavimus ir statybos planus. Išrûpinu statybos leidimus *(Alvará de onstrução)*. **Kreiptis** — Casa Sprindys, Praça de S. José, 1, Vila Zelina.

BORMANO VAIKAI

Martyn Borman, žinomas nacistas ir Hitlerio kanceliarijos viršininkas, paskutinėmis Vokietijos žlugimo dienomis, nesusidegino lauže, kaip kad pasielgė jo partijos draugas Goebelsas, bet paskutinia akimirka šoko gelbėti savo šeimą. Vos prieš kelias valandas iki visiško Berlyno apsupimo, įpareigojo gauleiterį Hoferį pervežti Bormano žmoną, kuri buvo paskutiniame nėštumo mėnesyje, ir septynius vaikus į Austriją. Netrukus užėjo amerikiečiai ir Bormanų šeimą išvarė lauk iš tų namų, kur Bormanienė laukė naujagimio. Pagaliau, per didelį vargą ir tų Tyrolyje — duktė Irma, 14 m. ir sûnus Eicke, 18 m., patalpinti viename vienuolyne. Likusieji vaikai atiduoti ûkininkams. Kad nutraukti visus saitus su praeitimi, visiems Bormano vaikams suteiktos kitos pavardės.

— Amerikos komisija atominės bombos padariniams tirti pranešė, kad po sprogimo išlikę gyvi Hirošimos ir Nagasakio gyventojai pradeda apakti.

— Korėja turi apie 23 milijonus gyventojų, o teritorija siekia 220.741 kv. km. Korėja daugumoje žemės ûkio kraštas; augina medvilnę, tabaką. Yra aukso, švino, geležies rûdos, akmens anglies. Sostinė Soel turi apie 500.000 gyventojų.

1910 m. Korėja buvo okupuota Japonijos.

Nori dailių, elegantiškų ir tvirtai pasiûtų rûbų? — Užsisakyk seniausioje, lietuvio savininko siuvykloje

ESTAN

Siuvyklos sandėlyje didelis visokių medžiagų pasirinkimas — Priimami užsakymai ir iš atsinešamų medžiagų.

Estanislau Šlikta

Especialista em Manteaux e Tailleurs p/ Senhoras

Telefone: 4-1940

R. Washington Luiz, 322 — 1.º and. — S. Paulo

Moveis e Decorações Fama Ltda

Vienintėlė São Pauly lietuvių stilinių baldų dirbtuvė Dirbame tik pagal užsakymus įvairių stilių ir rûšių baldus. Darome butų ir komercinių įstaigų bei krautuvių įrengimus, vitrinas ir t.t. Darbas greitas ir garantuotas. LIETUVIAMS NUOLAIDA

Rua João Annes, 144 (Alto da Lapa) Tel. 5-0358
São Paulo — Onibus 36 Lapa ponto final

Spec. Moteru Ligu KLINIKA

Dr. Nicolau CALLIA

Gimdos, motinos, kiaušiadėčių ligos. Hemoražijos — kraujoplûdžiai, mėnesinės, baltosios. Lytinis atšalimas — nevaisingumas. Venerinės ligos. Liesumas ir nutukimas. — Vėžys.

Rua Marconi 23 — 4°a, 1-2 salės. Priėmimas nuo 15 val. iki 19 val. — Telefonas 4-7594 — S. Paulo.

CASA "JONAS" Avalynės parduotuvė

Batai, batukai ir pusbaciai Jonas" siuvami nuosavoje dirbtuvėje, todėl kainos yra prieinamiausios ir pasizymi savo stiprumu, elegantiskumu ir patogumu.

CALÇADO JONAS J. VIGELIS

KRAUTUVĖ: Avenida Zelina, 73 SÃO PAULO

FABRIKAS Rua São Caetano, 809 TEL. 9-4682

Tremtiniai Vokietijoje

Žonomis Vokietijoje šiuo metu priskaitoma lietuvių tremtinių:

Amerikiečių zonoj — 6.000, Britų — 6.500, Prancūzų — 400, iš jų «hard core» — 2.500 iki 3.000. Mažosios Lietuvos — 4.000, galėsiančių emigruoti — 6.000 iki 6.500.

Jei pavyktų klaipėdiečiams pagelbėti emigruoti, tai galėsiančių išemigruoti skaičius pakiltų iki 10.000.

«Hard core» kategoriją sadaro:

TBC ligoniai — 351, chroniškų ligonių — 529, įvairių ligonių — 110, senelių — 1.100, našlių su mažais vaikais — 300, psichiniai nesveikų — 44, invalidų 79, aklų — 6.

"Be Tėvynės"

Visi atvykę į Vokietiją iki 1950.7.1d. tremtiniai neįeiną į "hard core" kategoriją ir negalį emigruoti, perkeliami į vokiečių ūkį ir įeina į taip vadinamą "svetimšaliai be tėvynės" kategoriją. Tremtiniai turės judėjimo laisvę, tik jų užsiregistravimas bus vykdomas pagal tam tikrus nuostatus, taikomus visiems svetimšaliams. Galės įsigyti judomąjį ir nejudomąjį turtą, galės turėti savo sąjungos ir profesines organizacijas pagal didžiausio palankumo ir geriausius svetimšaliams traktuotų nuostatus. Jie galės lankyti vokiečių pradines, vidurines, aukštąsias mokyklas. Jie galės steigti privačias mokyklas pagal Bundo pagrindinio įstatymo p7.

Tremtiniams patikrinama azylio teisė. Jie galės būti ištremti iš Bundo teritorijos tik prasižengę Bundo saugumui. Bet ir tuo atveju jie galės būti ištremti tik į tuos kraštus, kuriuose jiems negręsia pavojus jų gyvybei ir laisvei.

Nuostatas apsaugoja tremtinius nuo priverstinos repatriacijos.

— TREMTIS. Tokiu pavadinimu nuo liepos 1 d. Vokietijoje, Memmingen, Postfach 2, pradėjo eiti naujas lietuviškas savaitraštis.

— Gegužės 8 d., V. Vokietijoje, Grafenchau stovykloje, po operacijos, mirė Pranas Povylius, buvęs Kėdainių m. burmistras.

Argentinoje

— Birželio 11 d., Buenos Aires, Lietuvių Klūbo salėje įvyko Argentinos Lietuvių Pramoninkų dešimtas metinis pobūvis. Po būvį atidarė "Argentinos Lietuvių Balso" redaktorius K. Norkus, o jo metu kalbėjo Antanas Korsakas, Agr. mat. Petras Kraniauskas, Genovaitė Pilypaitė, Juozas Marčiūnas, Česlovas Buividas, Leonardas Sruoga, Alg. Austra, Kazimieras Burba, Sigitas Šiaučiūnas, Jonas Čikštas.

Ta proga "Arg. Liet. Balso" leidykla įteikė lietuviškos literatūros dovaną B. Aires universiteto Humanitarinių mokslų studentei Irenai Andriuškaitei, Argentinoje gimusiai lietuvaitei, už gražų lietuvių kalbos mokėjimą.

— Girininkas J. Baliukas, nesenai atvykęs iš Europos, priimtas Argentinos Žemės Ūkio Ministerijos Miškų Departamentan girininko pareigoms. Tai pirmas lietuvis tokiose pareigose.

— Vincas Senulis, B. Aires prov. gubernatūros dvaro valdytojas, sunkiai sužeistas susisiekimo nelaimėje.

— Susivienijimo Lietuvių Argentinoje Draugija birželio 30 d. minėjo 36 metų veiklos sukaktį.

— «Argentinos Lietuvių Balsas» žada tapti savaitraščiu.

ALB

— Argentinoje mirė: Albina Brusokaitė, 20 m., Ona Matiukaitė-Šautkulienė, 43 m., Jonas Šakalys.

L.

Mirė SIBIRE

Argentinoje leidžiamas lietuviškas savaitraštis "Laikas" Nr. 11 /27/, rašo, kad Buenos Aires m. gyvena tūlas lenkų profesorius, kuris 1941 m. bolševikų buvo ištremtas į Sibirą, kur gyvenęs vienoje koncentracijos stovykloje drauge su lietuviais, o vėliau, kaip gen. Anderso armijos narys, buvo paleistas. Jisai tvirtina, kad vadinamoj "47" stovykloj mirę šie lietuviai: Jaukštas /gal Jakštas/ Adolfas, Vidukleris Benjaminas /Lietuvos žydas/, Uliamperis Solom /Lietuvos žydas/, Zaruskis /gal Zoronskis?/ Mikalojus, Bielašauskas Pranas, Daukša Leopoldas, Padleckis Vytautas, Skinderis Antanas, Masiukevičius A., Puskunigis Jonas, Milgovičius Juozas, Liuckevičius Mik. /rabinas/, Mataitis Mikas /pulk./, Tamošiūnas, Makėnas, Dzikas Leonas, Smetona Adomas /prezidento pusbrolis/, Gokas, Liaudinskas.

"35" stovykloje yra mirę šie lietuviai: Paulauskas, Rasėnas, Žemaitis, Eidrigonis, Šlapas, Šedys, Steponaitis, Gorinas, Tamošiūnas, Jaskūnas, Kazlauskas, Vaitkevičius /inžinierius iš Kauno/, Bičiūnas /profesorius, neatsimena vardo, bet spėja, kad Vytautas./

«Laiko» redakcija praneša, jog turinti dar dviejų lietuvių tremtinių stovyklų žmonių sąrašus, bet nežinodami, kurie iš jų dar yra gyvi ir kurie mirę, neskelbia, kad nepakenkti gyviesiems. Kas norėtų tuo reikalu plačiau sužinoti, tesikreipia į "Laiko" redakciją — Mendoza, 2280, Avellaneda, Buenos Aires, Argentina.

Kas tvarko?

Lietuvoje, Pasvalio ap. vykdomojo komiteto pirmininku yra rusas Krivonosov, Riešėje — Bitukov ir Lichačiov, Zarasus tvarko Vitukin ir Michalovič, Kazlų Rūdą tvarko Čerebiak, Klaipėdos žvejams vadovauja Michalski ir Čerdijenko.

— Kauno statybos ir medžiagų trestui priklauso plytinės «Palemonas», «Sargėnai», «Gelgaudiškis», «Bitukas» ir «Čerpė». Treste direktoriauja Viktoras Markevičius. Petrašiūnų popieriaus fabriko techniniu vadovu yra buvęs darbininkas Krapovickis, galenterijos fabrike "Kaspinas" direktoriauja Norkienė, buvusi audėja.

Oxidavimas ivariomis spalvomis.

★ CHROMAVIMAS, NIKELIAVIMAS, SIDABRAVIMAS ★

. . . . . automobilių ir visokių mašinų dalių, lempų, abažurų, metalinių indų, peilių, šaukštų, visokių įrankių ir prietaisų.

Chem. Petras Kalinauskas

Industria Metalurgica Del Nero Ltda.

Av.S.João, 1385, Telef. 52-6353 — S. PAULO

Geriau mirti...

Vienas iš diktatoriško Tito valdininkų, Martynovič, sutarčių sudarymo reikalu, su Jugoslavijos delegacija lankėsi Šveicarijoje. Išklydęs į laisvąjį pasaulį ir gavęs progą, jis nutarė nutraukti ryšius su diktatorium Tito ir pasiprašė šveicarų valdžios suteikti jam azyliaus teisę. Tačiau Šveicarijos vyriausybė tai padaryti atsisakė ir pagrąsino, kad, jeigu jis neapleis laiku Šveicarijos teritorijos, būsiąs išduotas Jugoslavijai.

Martynovičius, kuris turėjo daug pažįstamų ir draugų D. Britanijoje, pasiryžo lėktuvu pasiekti Londoną ir pasiprašyti ten prieglaudos. Deja, ir ten tokie patys "geraširdžiai" gyvena. Jau aerodrome jį pasitiko valdžios atstovai, kurie uždraudė net trumpam laikui pasilikti Anglijoje ir pareikalavo, kad tuo pačiu lėktuvu grįžtų į Šveicariją.

Nelaimingojo politinio pabėgėlio prašymas nieko nepadėjo. Lėktuvas čia pat vėl pakilo į orą. Tačiau dar nepaskridus į tolį, iš jo iššoko žmogus ir pasiekęs žemę, ištiško vietoje. Tai buvo Martynovičius.

T. Ž.

Brazilijoje

— 1949 m. pasirašytoji Brazilijos-Italijos sutartis pratęsta dar vieniems metams.

— Resp. prezidentas sutiko įsileisti į Braziliją europiečius emigrantus, kuriuos globoja šveicarų labdaros unijos.

— Pagal Įst. nr. 1.156 kariai ir civiliai, kurie skaitomi dalyvavę kare, o taip pat žuvusiųjų šeimos gaus ypatingas pašalpas.

— Olandų laivas «Ryn land» jau atvežė ten nupirktas 32 veislines karves ir 119 dėžių su motociklais iš Vokietijos.

— Brazilijos komunistų vadas Luis Carlos Prestes pasisakė už vispusišką šiaurės korėjiečių remimą ir už pasipriešinimą Brazilijos prisidėjimui prie JAV akcijos sudrausti užpuoliką. Komunistai kartu su Maskva skelbia, kad Korėjos kare užpuoliku yra JAV.

— L. C. Prestes yra pasislėpęs ir, jeigu iki liepos 20 d. neatvyks į teismą, bus teisiamas už akių, kartu su kitais uždarytais PCB vadais ir veikėjais. Visi kaltinami «Tautos ir Valstybės Saugumo» įstatymo laužymu.

— Bahia valst. Jabotão Miesto Valdybos prezidiumas panaikino mandatus kelių vereadorių komunistų.

— Varžytynes Fed. Loterijos koncesijos laimėjo p. Oscar Ribeiro da Silva Jordão, pasiūlęs vieną bilioną 803 milijonus ir 854.000 cruzeirų už penkerius eksploatavimo metus. Ir vis dėl to, kaip numatoma, per tą laiką nemažiau kaip kita tiek įsidės į savo kišenę.

Kitur

— Čilės vyriausybė pasiūlė Bolivijai išėjimą į Ramųjį Vandenyną per čilėnų žemę. Vedamos derybos. Tai gražus dviejų kaimynų sugyvenimo ir vienas kito reikalų supratimas.

— Rytų Vokietijoj organizuojasi slapta komunistų partija, kuri bus nepriklausoma nuo Maskvos. Į ją įeis ir visi Tito šalininkai.

— Jugoslavijos vyriausybė paskelbė, kad tam tikrame pasienio ruože gyventojų judėjimas suvaržomas, draudžiant pasirodyti bet kuriam asmeniui be ypatingo leidimo.

— Dr. William B. Kountz, iš JAV, pareiškė, kad bandymai patvirtinę, jog seniems vyrams įtrėškus vyriškų lyties hormonų, o moterims – moteriškų, tiek vieni tiek kiti sutvirtėja, pralinksmėja ir smarkiai pajaunėja...

— Žymus vokietininkas Dr. Schreiber, buvęs Klaipėdos direktorijos pirmininkas, yra Vakarinės Vokietijos pabėgėlių reikalų viceministeris. Jis stropiai organizuoja Klaipėdos krašto vokiečius, stengiasi patraukti ir lietuvius, ir jam daug kur sekasi.

Ožys... Prieš kiek laiko vienas Graikijos gyventojas, už amerikiečių paramą, prezidentui Trumanui padovanojo labai geros veislės ožį. Tūli tvirtina, kad tai gali paveikti ir į Trumano būdą, sprendžiant užsienio politikos klausimus...

Dr. POVILAS

Naujoviškas skilvio gydymas *"be operacijos"*.
Moterų ligos. **Consultorio:** Rua Silva Pinto, 444, nuo 3,30 iki 5 val. vakaro. **Residencia:** Alam. Olga, 288.
Telefonas — 51-4175.

Gera proga bizniui isigyti

IR GEROMIS SĄLYGOMIS

Vila Zelinoje, Praça S. José 4, prie pat bažnyčios, labai geroje vietoje ir su didele fregezija, **PARDUODAMAS**

Bar, Cafe' e Bilhares

Teirautis ten pat

Tipiškas Rusu Orkestras

kasnakt nuo 21 iki 2 val. tik
šeimininkų **Adomo ir Petro Mateiku**

BARE Bar RIALTO

kur visumet linksma ir jauki aplinkuma

Baras atdaras kasdien nuo 2 val. dienos iki 2 val. nakties

Rua Victoria, 578. — Fone — 6-2296
São Paulo

Casa SPRINDYS

Iš autobuso N. 93 - tiesiai į krautuvę

Praça São José nr. 1
Vila Zelina

Čia atrasite viską kas reikalinga Jums ir Jūsų namams.

- Statybos medžiaga, dažai, įrankiai
- Elektros gaminiai, lempos, gaubtuvai, viela ir kit.
- Radio priimtuvai ir elektros aparatai
- Indai aluminijaus, porcelano, stiklo
- Batai, vyrams, moterims, vaikams
- Skrybelės

Daiktai dovanoms ir smulkios galanterijos prekės.

Veikėjas

Atsiprašau. Šiandien aš noriu
Jus supažindinti. Puiku?
Visuomenėje jis be svorio
septynias baigė. Ne laiku
jo gražios užmačios suiro:
pritrûko valios, pastangų,
pabûgo nuovargio, ligų...
O šiaip jis raumeningas vyras,
ir, galima sakyt, lipšnus,
tai mûsų vienkiemių sûnus.

Tarnybos valandos vienodos.
Visur griežtumas, atranka.
Pakilti gabesni neduoda, --
algutė nuostabiai menka —
vos gauna per pusantro konto.
Išbûrė kartą ragana,
jog jo likimas, kaip daina,
jog genijum turėjo gimti.
Kai kortose tiek daug vilties,
jis laukia savo ateities.

Dažnai jis pažvelgia į barą,
suuodęs centą pas kitus.
Tenai planus gražiausius daro
ir mėgsta įvairius ratus
ant stalo sukinėti pirštais.
Jis vienas kalba visados,
pasisakyti tau neduos,
o jei paprieštarausi, niršta,
supykęs išdumia ir tiek,
o tu už alų sumokėk.

Politika jam taip kaip ropė,
jei po baltakės bus alus,
bematant pertvarkys Europą.
Jis rodysis aktualus,
fašizmu skaldys komunizmą,
grąžins mums užgrobtas žemes,
nubaus valstybes neramias,
ir Azijos palies tragizmą;
silpnuosius nuo stiprių gins,
paskui ir geišą prisimins.

Rasizmo klausimą gvildena,
net taip jau įžûliai, griežtai,
kaip smarkûs nûdieniai korianai,
jo pažiûros švelnutės. Štai:
čigonės temperamentingos,
prancûzės žavi linksmumu,
italės traukia gražumu,
Islamo odalisės tingios,
rusaitė širdžiai patraukli,
o skandinavė atkakli.

Dėdė Motiejus

Valstybė... Paryžiuje viename pasikalbėjime vienas rašytojas prasitarė: «Valstybė, tai tyg automobilis. Amerikietis, paprastai, žiûri, kad jo mo toras tvarkingai dirbtų. Anglas tuoj pamaigys, ar sėdynė minkšta. Prancûzas visų pirma stebės, ar linijos ele gantiškos. Italas patikrins, ar jo numeris atitinka polici jos reikalavimams. Rusas gi žiûrės, kad greičio rodyklė vis būtų aukštai».

Istoriniai MARGUMYNAI

Prieš 10 metų, birželio 16 d., prezidentas A. Smetona pasišalina į Vokietiją. Apie to meto nuotaikas, po karo rastieji Hitlerio kanceliarijų slaptieji raštai, sako:

«Birželio 16 d. Vokietijos užs. reik. m jos teletipas Ribentropui: Lietuvos ministeris šiandien apie 2 val. pr. piet apsilankė ir pareiškė, kad telefono pranešimu iš Eitkûnų prezidentas Smetona, lydimas savo adjutanto ir savo šeimos narių, taip pat gen. Raštikio, kurį su vietai atmetė kaipo ministerį pirmininką, su jų žmonomis, atvyko į Eitkûnus... Naktinės tarnybos pareigûnas atsakė, kad jis nieko negali daryti šiuo reikalu savo ruožtu ir patarė pakartoti tą prašymą rytoj iš ryto.

Valst. pasekretoriaus Woermano pavedamas, prašau instrukcijų, kaip pasielgti su Lietuvos ministerio prašymu. Klausimas ypatingai iškyla, ar galima įsileisti buvusį vidaus reikalų ministerį Skučą ir buvusį saugumo departamento dir. Povilaitį, kurie turi būti teisiami pagal Sovietų ultimatumo 1 punktą. Povilaitis, dėl kurio tenai jau buvo pasiteirauta per teletipą, lojaliai ben dradarbiavo su vokiečių autoritetais kovojant prieš lenkų intrygas. — Politinių reikalų skyrius, Naktinės tarnybos valdininkas Welck.»

Kitame dokumente Vyriausioji kariuomenės vadovybė (OKW) /pulk. von Geldern/ praneša gavęs iš konražvalgybos skyriaus Karaliaučiuje tokį pranešimą:

"Šią naktį apie 3 val. Prezidentas Smetona su šeima ir palydovais perėjo «žaliąją sieną». Jis davęs įsakymus Lietuvos kariuomenės daliniams Mariampolėje ir Tauragėje kautynių aprangoje peržengti sieną į Vokietiją. Vyr. Kariuomenės Vadovybė prašo nurodyti, kurios akcijos imtis, jei Lietuvos kariuomenės daliniai, kurie, matyt, dar nėra atvykę, norėtų pereiti sieną. — von Kessel, Berlynas, 1940 m. birželio 16 d."

Reicho užs. reik. ministeris Vokietijos užs. reik. ministerijai. — Berlynas, 1940 m. birželio 16 d.

1. Aš esu davęs įsakymą per gestapo internuoti Lietuvos prezidentą Smetoną su šeima ir pareigûnais, peržengusiais «žaliąją sieną». Tai turės atlikti gestapo.

2. Jeigu Lietuvos kariuomenės daliniai prašytų leidimo peržengti Vokietijos sieną, tai leidimas gali būti duotas. Kariniai daliniai nuginkluoti ir taip pat ininternuoti.

Pranešama, kad lietuvių pulkininkas pasisiûlė su savo pulku pereiti sieną. Prašoma, kad Lietuvos kareivių, praeinančių sieną, nuginklavimas ir internavimas būtų atliktas (Vokietijos) kariuomenės bendradarbiaujant su pasienio policija. -- Dar kartą nurodoma, kad sieną peržengti leidžiama tiktai lietuvių prašymu ir kad mes iš savo pusės neturim nieko daryti, kas galėtų skatinti tokius prašymus.

Šis pranešimas tuojau pat perduotas greičiausiu keliu žodžiu ir raštu Vyr. Kariuomenės Vadovybei (OKW) su prašymu atitinkamai veikti. — Ribbentrop, Vokietijos užs. reik. ministerijos pro memoria».

«Fiurerio įsakymas. — 1 Rytprûsių sieną peržengę Lietuvos kariuomenės daliniai turi būti nuginkluojami. Laukti patvarkymo, kas toliau su jais daryti.

2. Šiuo metu kai kurie Vokietijos kariuomenės daliniai grįžta į savo įgulas Rytprûsiuose. Jie gavo instrukcijas nemanevruoti ir vengti visa, kas galėtų atrodyti, kad jų grįžimas bet kuriuo būdu yra susijęs su įvykiais Lietuvoje.»

NL.

Didžiausias sunkumas yra ne nugalėti priešus, bet gyventi taikoje su draugais.

Žinios

SEMANARIO LITUANO

AV. TIRADENTES, 1026 - Tel. 4-8320 - S. PAULO

Prenumerata metams Cr.$ 50,00 • Į užsienius 4 doleriai

Išeiviu Diena

Praeitą sekmadienį, liepos 16 dieną, Moócos Lietuvių salėje, Rua Lituania, 67, buvo suruoštas Išeivių Dienos ir Dariaus-Girėno minėjimas.

Minėjimą atidarė Lietuvių Sąjungos Brazilijoje pirmininkas Mario Dantas, o programos pranešėju buvo P. Šimonis.. Garbės prezidiuman pakviesti — Lietuvos Konsulas São Paulyje Al. Polišaitis, Vila Zelinos klebonas kunigas Miliauskas, Mario Dantas, Vincas Grabauskas ir Gediminas Draugelis.

Minėjimo dalyvius pasveikino konsulas Al. Polišaitis, o klebonas kun. Miliauskas, savo turiningoje kalboje, ragino susirūpinti lietuvybe, sekant lietuvių karžygių Dariaus ir Girėno pavyzdžiu.

Po oficialiosios dalies sekė meninė, kurioje dalyvavo: solistė p. Ona Žibienė, kuri padainavo — A. Kačanausko — Neskink žiedų ir K. Kavecko — Na tai kas.

Solistas p. Vincas Laurinaitis išpildė: St. Šimkaus — Mergužėlė brangi ir Č. Sasnausko — Užmigo žemė

Poetas Kl. Jūra paskaitė iš savo kūrybos.

LKJ S-gos Vyčių choras, diriguojamas F. Girdausko padainavo — A. Aleksio — Maršas ir St. Navicko — Dariui ir Girėnui.

L. K. Švento Juozapo Bendruomenės choras, diriguojamas F. Girdausko, su dainavo — J. Stankūno — Malda už Tėvynę ir Išeivių daina.

Jungtinis choras atliko — Č. Sasnausko — Kur bėga Šešupė ir St. Šimkaus — Lietuviais esame mes gimę. Jungtinis choras, iš 51 asmens, pasirodė visoje savo galybėje.

Pageidautina, kad dabartinėse sąlygose, kol chorams vadovauja tas pats ir vienas dirigentas, panašiuose parengimuose vertėtų daugiau reprezentuotis jungtiniam kolonijos chorui.

Minėjimas pradėtas Brazilijos, o baigtas Lietuvos Himnu. Tautiečių atsilankė daug.

Minėjimą ruošė: Lietuvių S-ga Brazilijoje, L.K. Šv. Juozapo Bendruomenė ir L.K.J. S-ga Vytis.

Bendrai imant, programa atlikta gražiai, be priekaištų, išskyrus pranešėjo paljasadas... Be to, kažkodėl pamirštas paminėti nesenai JAV miręs buv. Lietuvos prez. Dr. K. Grinius, o mirusio pagarba suteikta vienam asmeniui, kuris mirti dar visai nesirengia?

Koresp. M.

NAUJAS LIETUVIŠKAS BARAS

Žinomas biznierius lietuvis Pranas Šimkus, nesenai persikėlęs iš Santos, S. Paulyje, Av. Paiz de Barros, 55, liepos 15 dieną atidarė naują lietuvišką užeigą — **Bar e Café do Povo**. Naujasis baras veikia kasdien iki 12 val. nakties.

Malonu, kad mūsų tautiečiams sekasi biznyje, o dar maloniau tokioje užeigoje praleisti laisvalaikį.

Čia mandagus patarnavimas, pavyzdinga švara, pirmos rūšies šilti ir šalti užkandžiai, įvairūs vietiniai ir užsieniniai gėrimai.

P. Pranas Šimkus yra įgudęs biznierius, nes ligšiol Santos mieste laikė viešbutį, todėl, reikia tikėti, kad jo ir ši naujoji pavyzdinga lietuviška užeigos vieta S. Paulyje, Av. Paiz de Barros, 55, — BAR e CAFÉ do POVO — mūsų tautiečiams patiks.

JM

Ką Veikia Bičiuliai...

K. ŠILEIKIS,

Didelis "Žinių" mylėtojas, šiomis dienomis lankėsi redakcijoje, apsimokėjo prenumeratą ir papasakojo apie gyvenimo sąlygas ūkyje, Nova Odesa, už 100 klm. nuo S. Paulio.

P. Kazys Šileikis turi stambų, pavyzdingai tvarkomą ūkį, su moderniškais pastatais, nuosava elektros energija ir kitais patogumais, Pagrindinė pragyvenimo šaka — pieno ūkis. Laiko per 20 geros veislės melžiamųjų karvių ir pieną pristato žinomam pieno miltelių gamybos fabrikui «Nestle», São Paulyje. Dabartiniu laiku kasdien atveža po 100 litrų pieno ir gauna po Cr. 1,80 už litrą. Tačiau tinkamos ganiavos metu, kuomet nėra sausros, pieno padaugėja iki 200 litrų. Tuomet už pirmąjį 100 litrų «Nestle» moka po Cr. 1,80, o už likusį — po Cr. 2,20 už litrą.

Ūkio reikalams turi įsigijęs «džipą». P. Šileikių vaikučiai lanko mokyklą ir yra gabūs muzikoje, todėl tėveliai nupirko pianiną.

JONAS GRABAUSKAS,

Iš Itagueros, rašo, kad toje apylinkėje gyvena tik apie 10 lietuvių šeimų. Didelių įmonių nėra, o uždarbiauti važinėja į miestą. Dabar tūlas švedas stato kiek didesnį fabriką, todėl kaikam darbo užteks vietoje. Iš lietuvių tarpo biznierių nėra ir duoną pelnosi pūslėtomis rankomis. Gyvena nuosavuose namukuose.

— «Žinių» bičiuliai pp. Remeikiai, anksčiau gyvenę Urugvajanoje, persikėlė į Urugvajų, kur Belen miestelyje, Salto departamente, įsteigė maisto produktų krautuvę, o greta jos — foto reikmenų parduotuvę, knygyną ir vietinių žurnalų agentūrą.

Tėvai turi daug darbo vietoje, o jų sūnus, fotografas ir kino technikas, Adolfas Remeikis, važinėja po įvairias provincijas, vadovaudamas kinų filmų rodymo darbams, — rašo ALB 903 Nr.

BEN, BARČYS,

Rua Reliquia, 118, Casa Verde, turi nuosavus namus. Anksčiau turėjo batų fabriką «Baltica». Ilgus metus dirbo br. Matelionių batų fabrike kaipo vendadorius, o dabar dirba tose pačiose pareigose kituose batų fabrikuose. Paskutiniu metu avalynės pareikalavimas labai didelis, todėl, kaip fabrikai, taip ir vendadoriai turi gražaus pelno.

Prieš kiek laiko Bene diktas Barčys buvo atidaręs dvi savo batų krautuves — Casa Verdeje ir Lapoje, bet jas pardavė kitiems, nes, sako, «praçoje» geriau dirbti. Sūnų Stasį žada leisti į aviacijos mokyklą.

MOTIEJUS SĖJŪNAS,

Uteniškis, yra Barčio kaimynas, gyvena nuosavame name. Ilgus metus dirba Br. Matelionių batų fabrike meisteriu. Turi mažamečius vaikus — berniuką ir mergaitę, kurie, dėka tėvams, puikiai kalba lietuviškai.

ANT. RAMONAS,

Iš JAV, susidomėjo "Žiniomis" ir prašo prisiųsti susipažinimui.

KL. JŪRA,

"Garnio" reikalais išvyko į Rio de Janeirą.

GAUTI LAIŠKAI:

J. Budreckui, St. Maželiui, J. Zapolskiui.

Kampinis sklypas prie Av. Zelinos

40 metrų priekio, viso 583 kv.metrų, tiktai Cr.60.000,00. Reta proga, kad taip pigiai nupirkti kampinį sklypą prie Av. Zelinos.

Smulkesnės informacijos «Žinių» redakcijoj.

Composto e impresso na
TIPOGRAFIA BALTICA
Alexandre Bumblis
Avenida Tiradentes, 1026
Telefone-48320 São Paulo